

PODSTAWY EDUKACJI

TOM 12

JĘZYK W EDUKACJI – EDUKACJA JĘZYKOWA

FUNDAMENTALS OF EDUCATION

VOL. 12

LANGUAGE IN EDUCATION – LINGUISTIC EDUCATION

RADA NAUKOWA

prof. zw. dr hab. **Olga Czerniawska**, *Profesor emeritus* Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, Polska

dr hab. **Dorota Gołębiak**, prof. CDV, Collegium Da Vinci w Poznaniu, Polska

prof. dr **Gaston Pineau**, Université de Tours, Francja

dr hab. **Hana Červinková**, prof. DSW, Dolnośląska Szkoła Wyższa we Wrocławiu, Polska

prof. zw. dr hab. **Wojciech Kojs**, Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej, Polska

prof. **Bernd-Joachim Ertelt** PhD, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie; Hochschule der Bundesagentur für Arbeit (HdBA), Mannheim, Niemcy

prof. dr **Liliana Ciascai**, Universitatea Babeş-Bolyai, Cluj-Napoca, Rumunia

dr hab. **Grażyna Rygał**, prof. UJD, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie, Polska

prof. zw. dr hab. **Ryszard Łukaszewicz**, Fundacja Wolne Inicjatywy Edukacyjne, Wrocław, Polska

prof. dr **Edward Rojas de la Puente**, Universidad Nacional Toribio Rodriguez de Mendoza (UNTRM), Chachapoyas, Peru

dr hab. **Eligiusz Malolepszy**, prof. UJD, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie, Polska

prof. dr **Albert Arbós Bertrán**, Universitat Internacional de Catalunya, Barcelona, Hiszpania

LISTA RECENZENTÓW

prof. zw. dr hab. **Bogusław Śliwerski**, Uniwersytet Łódzki, Polska

dr hab. **Astrid Męczkowska-Christiansen**, prof. AMW, Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni, Polska

dr hab. **Mariusz Dembiński**, prof. UAM, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska)

dr hab. **Tomasz Olchanowski**, Uniwersytet w Białymstoku, Polska

dr hab. **Jolanta Zwiernik**, prof. DSW, Dolnośląska Szkoła Wyższa we Wrocławiu, Polska

prof. dr **Pierre Dominicé**, Université de Genève, Szwajcaria

prof. **Vlasta Cabanová** PhD, Žilinská Univerzita v Žiline, Słowacja

dr hab. **Hanna Kędzierska**, prof. UWM, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Polska

prof. dr **Velta Lubkina**, Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmija, Łotwa

dr hab. **Małgorzata Muszyńska**, prof. KPSW, Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy, Polska

prof. dr **Gilles Baillat**, Université de Reims-Champagne-Ardenne, Francja

dr hab. **Tomasz Zimny**, prof. US, Uniwersytet Szczeciński, Polska

prof. dr.Eu. **Miquel Àngel Comas**, European Knowledge Advisor Centro Universitario Internacional de Barcelona – Universidad de Barcelona, Hiszpania

UNIwersYTET HUMANISTYCZNO-PRZYRODNICZY
IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

PODSTAWY EDUKACJI

TOM 12

JĘZYK W EDUKACJI – EDUKACJA JĘZYKOWA

pod redakcją
ANNY IRASIAK

FUNDAMENTALS OF EDUCATION

VOL. 12

*LANGUAGE IN EDUCATION –
LINGUISTIC EDUCATION*

ed.
ANNA IRASIAK

Częstochowa 2019

Komitet Redakcyjny

Redaktor naczelna
Małgorzata PIASECKA

Redaktorzy tematyczni
Monika ADAMSKA-STAROŃ, Agnieszka KOZERSKA, Beata ŁUKASIK, Karol MOTYL

Redaktorzy językowi
Małgorzata DAWIDZIAK-KŁADOCZNA – język polski, Marie-Françoise IWANIUKOWICZ –
język francuski, Janina STASZCZYK – język angielski

Redaktor statystyczny
Wioletta SOŁTYSIAK

Sekretarz redakcji
Anna IRASIAK

Redaktor naczelna wydawnictwa
Paulina PIASECKA

Korekta
Andrzej MISZCZAK

Redakcja techniczna
Piotr GOSPODAREK

Projekt okładki
Sławomir SADOWSKI

Artykuły zawarte w czasopiśmie recenzowane są anonimowo

Podstawową wersją periodyku jest publikacja książkowa

Czasopismo w wersji elektronicznej opublikowane jest na stronie:
<http://podstawyedukacji.ujd.edu.pl>

Copyright © 2019 Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie
oraz autorzy, pewne prawa zastrzeżone. Licencja Creative Commons – Uznanie autorstwa
(<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode>)

ISSN 2081-2264

Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego
im. Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8
tel. (34) 378-43-29, faks (34) 378-43-19
www.ujd.edu.pl
e-mail: wydawnictwo@ujd.edu.pl

SPIS TREŚCI

CONTENTS

Anna IRASIAK	
Od redakcji: Podstawy Edukacji.	
Język w edukacji – edukacja językowa	9
STUDIA I ROZPRAWY	
Jarosław GARA	
„Semantyczne pola” egzystencjalnego doświadczenia językowego – epifania i alienacja jako mimetyczne struktury formacji wychowawczej	13
“Semantic fields” of existential linguistic experience – epiphany and alienation as mimetic structures of educational formation (Summary)	27
Agata ŁOPATKIEWICZ	
Kilka uwag o (językowej) niewspółmierności paradygmatów pedagogiki	29
A few comments relevant to the (linguistic) incommensurability of the paradigms of pedagogics (Summary)	46
Bogusław BIESZCZAD	
Pedagogika i zwrot językowy – wstęp do problematyki	47
Pedagogics and a phrase – introduction to the issue (Summary)	57
Małgorzata PIASECKA	
Sobąpowiadanie, czyli o czułej i uniwersalnej narracji Marzyciela	59
Self-narrative, or about sensitive and universal narration of a Dreamer (Summary)	70
Anna WASILEWSKA	
Edukacyjna odpowiedź na horyzont oczekiwań językowych dziecka ..	71
An educational response to the horizon of a child’s linguistic expectations (Summary)	83
Paweł ZIELIŃSKI	
Rektyfikacja nazw w konfucjańskiej myśli filozoficznej i pedagogicznej	85
Rectifying names in the philosophical and pedagogical thought of Confucianism (Summary)	93

Agnieszka MICHALKIEWICZ-GOROL

- Język rozważań Sebastiana Petrycego z Pilzna o wychowaniu i edukacji bez kobiet i nie dla kobiet 95
The language of reflections of Sebastian Petrycy of Pilsen on upbringing and education without women, and not for women (Summary) 107

Iwona WENDREŃSKA, Małgorzata SATOŁA

- Pomóż mi wyrazić się inaczej, czyli umożliwianie uczniom szkół specjalnych nabywania kompetencji komunikacyjnych – przykłady dobrych praktyk 109
Help me express myself in a different way – enabling special school students to acquire communicative competence (examples of good practices) (Summary) 122

Anna IRASIAK

- O potrzebie refleksji nad polskim językiem migowym jako przedmiotem nauczania i uczenia się 123
About the need to reflect upon the Polish Sign Language as a subject of teaching and learning (Summary) 136

Z BADAŃ

Anna DĄBROWSKA

- Młodzież wobec przemian kultury pisma – kompetencja tekstotwórcza nastolatków w świetle badań własnych 139
Youth and Changes in the Culture of Literacy – Text-creating Competence of Teenagers in the Light of Research (Summary) 153

Kinga LISOWSKA

- Gwara a tożsamość kulturowa przedszkolaków – na przykładzie placówek przedszkolnych z terenu województwa warmińsko-mazurskiego 155
The cultural identity of preschoolers-in the example of pre-school establishments from the Warmian-Masurian Voivodeship (Summary) 168

Katarzyna SMOTER, Barbara JAMROZOWICZ

- Gadki o gatkach... Zagadnienie wykorzystywania seksualnego dzieci w dyskursach kampanii społecznych „Zły dotyk” i „Gadki” 169
Talks about underpants. The issue of child sexual abuse in the discourses of “Bad Touch” and “Talks” social campaigns (Summary) 185

Karol MOTYL

- Temporalny język procesu grupowego. Strukturalizacja czasu uczniów a dynamika klasy 187
Temporal language of the group process. Time structuring of students versus school class dynamics (Summary) 204

Mateusz MARCINIAK

Porozumiewanie się w językach obcych jako wyzwanie dla uczestnictwa młodzieży akademickiej w zagranicznej mobilności edukacyjnej	205
The communication in foreign languages as a challenge for participation in international educational exchange of university students (Summary)	220

VARIA

Vlasta CABANOVÁ

The Effect of Teacher Competencies on the Optimalization of School Climate and on the Learning Process	223
Wpływ kompetencji nauczycieli na optymalizację klimatu w szkole i na proces uczenia się (Streszczenie)	243

Małgorzata MUSZYŃSKA

Developing Creativity: American Experience based on Interview with Jennifer Lehe, the Manager of Strategic Partnerships, the Center for Creativity at the Columbus Museum of Art	245
Rozwijanie kreatywności – amerykańskie doświadczenia na podstawie wywiadu z Jennifer Lehe, menedżerem ds. strategii współpracy w Centrum Kreatywności w Muzeum Sztuki w Columbus (Streszczenie)	260